

SUDSKA HRONIKA: SLUCAJ SARAJEVO

Author: [Mirna Jancic](#)

Bosanski komandant svjedocio o odbrani grada.

Jedan bosanski i jedan UN general svedocili su prosle sedmice na sudjenju komandantu bosanskih Srba, Stanislavu Galicu, koji se tereti za granatiranje, snajpersku vatru i teror nad sarajevskim civilima. Galic se, kao nekadasnji komandant Sarajevsko-romanijskog korpusa vojske bosanskih Srba, suocio sa svedocenjem svog pandana na bosanskoj strani, generala Vahida Karavelica, koji je u svojstvu komandanta Prvog korpusa bosanske vojske od avgusta 1993. prakticno rukovodio odbranom grada, kao i Abdula Razeka, komandanta sarajevskog sektora UN u periodu od 1992. do 1993.

Karavelic je sudu objasnio nacela svog vojnog skolovanja, koje je pohanjao i Galic, a u kojem je paznja bila posvecena zastiti civila u konfliktu. Nakon sto je svjedok uopsteno objasnio polozaj bosanskih snaga u Sarajevu, odbrana ga je ispitivala o pojedinostima vezanim za oruzani otpor koji je pruzan iz samog grada. Svjedok je potvrdio da je na samom pocetku sukoba, u aprilu 1992., na teritoriji grada bilo aktivno vise vojnih formacija - kakve su, pored ostalih, bile i Patriotska liga, Zelene beretke, Teritorijalna odbrana (TO) ili snage bosanskog predsjednistva.

Vecina tih jedinica je ubrzo bila stavljena pod komandu Prvog korpusa, dok su snage predsjednistva - nekoliko stotina ljudi pod vodjstvom Jusufa "Juke" Prazine - ostale nezavisne i direktno podredjene armijskoj komandi. Osvrcuci se na glasine o neprekidnom prisustvu specijalnih jedinica u gradu, Karavelic je rekao da su izvesni vojnici bili skloni "hvalisanju", te da njihove formacije nisu bile ni po cemu posebne. Jedini problem za korpus predstavljala je neposlušnost dvije brigade tokom ljeta 1993., ali su - do oktobra iste godine - i one bile stavljene pod kontrolu.

Nakon sto je odbrana nagovijestila da su snage koje su branile grad bile pretežno muslimanske, Karavelic je konstatovao da su i mnogi srpski oficiri - pocev od zamjenika nacelnika generalstaba, Jove Divjaka - sluzili u bosanskoj vojsci.

Galiceva odbrana se potom usredsredila na cinjenicu da je Karavelic dezertirao iz Jugoslovenske Narodne Armije (JNA) kako bi se prikljucio Patriotskoj ligi, cije je stvaranje juna 1991. podrzala pretežno muslimanska Stranka demokratske akcije (SDA). Odbrana je Patriotsku ligu opisala kao nelegalnu formaciju. Buduci da je Bosna - sve do proglasenja nezavisnosti u proljece 1992. - bila dio Jugoslavije, odbrana tvrdi da su u to vrijeme JNA i TO bile jedine regularne vojne formacije u republici.

Karavelic je pred sudom potvrdio da su pripadnici lige bili naoruzani jos prije pocetka rata, ali se - pozivajuci se na "okolnosti koje su tada vladale u Jugoslaviji" - suprotstavio tezi o njenoj nezakovitosti. Svjedok je dodao da je legalitet JNA pocivao na postovanju koje je ona uzivala, napominjuci da to u Bosni - barem kada je rijec o Muslimanima i Hrvatima - nije bio slucaj.

General Rzek je ispricao kako se Galicu pozalio da je bombardovanje izazvalo prekomjerne civilne gubitke i zrtve medju pripadnicima UN. Jedini odgovor koji mu je stigao glasio je da bosanske snage gadjaju same sebe kako bi dobile podrsku UN. Rzek je rekao da je ta mogucnost bila razmatrana na sastancima UN, ali da je - nakon sto su prouceni balisticki izvjestaji - ipak zakljuceno da su skoro svi projektili bili ispaljeni sa srpskih polozaja.

Odbrana je sugerisala da su Galiceve snage gadjale stab UN u Sarajevu zbog toga sto se u njegovom podrumu navodno nalazila fabrika municije. Rzek je odbacio te tvrdnje, napominjuci da je bosanska vojska mozda i gadjala Srbe s polozaja u blizini te zgrade da bi tako izazvala odmazdu, ali da su Srbi nastavili s paljbom cak i nakon sto su UN proglasile zonu iskljucenja za bosanske vojne postrojbe u radijusu od 500 metara od same zgrade.

Obrana inace tvrdi da je bosanska pokretna artiljerija - s razlicitih gradskih lokacija, ukljucujuci i iz okoline bolnica, pa i sjedista UN - gadjala srpske položaje. Medjutim, general Karavelic je sudu rekao da je - nakon sto je primio prituzbe koje su se odnosile na provociranje srpskih snaga s lokacija iz neposredne blizine staba UN - smjesta organizovao policijsku istragu. On tvrdi da su policijske patrole na lice mjesta stizale za svega nekoliko minuta, ali da nikada nisu utvrdile izvor samih provokacija. Karavelic je rekao i da je kasnije od UN zatražio da prate takve incidente i reaguju na njih, ali da se po tom zahtjevu nikad nije postupilo.

Mirna Jancic je pomocni urednik IWPR.

Location: Bosnia and
Herzegovina

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-hronika-slucaj-sarajevo-10>